

ชื่องานวิจัย	การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และความสามารถในการแก้โจทย์ปัญหาธุรกิจของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 1 สาขาวิชาการบัญชี ที่เรียนด้วยแผนการจัดการเรียนรู้แบบ Active Learning รายวิชาคณิตศาสตร์ธุรกิจและบริการ วิทยาลัยการอาชีพบ้านฝื่อ
ชื่อผู้วิจัย	นายวิรุฒิ สันตะলেখวงศ์ ตำแหน่ง ครู
ประเภทงานวิจัย	วิจัยในชั้นเรียน

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษา ก่อนและหลังเรียนด้วยแผนการจัดการเรียนรู้แบบ Active Learning รายวิชาคณิตศาสตร์ธุรกิจและบริการ (2) ศึกษาความสามารถในการแก้โจทย์ปัญหาธุรกิจของนักศึกษาที่เรียนด้วยแผนการจัดการเรียนรู้แบบ Active Learning และ (3) ศึกษาความคิดเห็นของนักศึกษาต่อการจัดการเรียนรู้แบบ Active Learning กลุ่มตัวอย่างคือ นักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ชั้นปีที่ 1 สาขาวิชาการบัญชี ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2568 วิทยาลัยการอาชีพบ้านฝื่อ จำนวน 28 คน ได้มาจากการสุ่มแบบกลุ่ม เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย (1) แผนการจัดการเรียนรู้แบบ Active Learning จำนวน 6 แผน (2) แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน มีค่าความเชื่อมั่น 0.88 (3) แบบวัดความสามารถในการแก้โจทย์ปัญหาธุรกิจ มีค่าความเชื่อมั่น 0.86 และ (4) แบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สถิติทดสอบทีแบบไม่เป็นอิสระต่อกัน และการวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการวิจัยพบว่า (1) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยมีคะแนนเฉลี่ยก่อนเรียน 12.07 (ร้อยละ 40.23) และหลังเรียน 24.14 (ร้อยละ 80.47) (2) ความสามารถในการแก้โจทย์ปัญหาธุรกิจของนักศึกษายู่ในระดับดี ($M = 42.61$, $SD. = 3.18$) คิดเป็นร้อยละ 77.47 และ (3) นักศึกษามีความคิดเห็นเชิงบวกต่อการจัดการเรียนรู้แบบ Active Learning โดยระบุว่าช่วยให้เข้าใจเนื้อหามากขึ้น สามารถเชื่อมโยงความรู้คณิตศาสตร์กับวิชาชีพบัญชี และสนุกกับการเรียนแบบมีส่วนร่วม

คำสำคัญ: การเรียนรู้แบบเชิงรุก, ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน, การแก้โจทย์ปัญหาธุรกิจ, คณิตศาสตร์ธุรกิจและบริการ, สาขาวิชาการบัญชี, วิทยาลัยการอาชีพบ้านฝื่อ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การจัดการศึกษาอาชีวศึกษาในศตวรรษที่ 21 มุ่งเน้นการพัฒนาผู้เรียนให้มีสมรรถนะที่สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน โดยเฉพาะทักษะการคิดวิเคราะห์ การแก้ปัญหา และการประยุกต์ใช้ความรู้ในสถานการณ์จริง หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) พุทธศักราช 2567 ได้กำหนดให้รายวิชาคณิตศาสตร์ธุรกิจและบริการ รหัส 20000-1404 เป็นรายวิชาที่มุ่งพัฒนาทักษะกระบวนการทางคณิตศาสตร์ในการคิดวิเคราะห์ การตัดสินใจแก้ปัญหาในงานอาชีพธุรกิจและบริการ (สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา, 2567) สำหรับนักศึกษาสาขาวิชาการบัญชี ซึ่งต้องใช้ทักษะการคำนวณและการวิเคราะห์เชิงตัวเลขเป็นพื้นฐานสำคัญในการประกอบวิชาชีพ การเรียนคณิตศาสตร์ธุรกิจและบริการจึงมีความจำเป็นอย่างยิ่ง เนื่องจากเนื้อหาวิชาครอบคลุมเรื่องร้อยละ การตั้งราคาขาย การซื้อขายในระบบผ่อนชำระ ดอกเบี้ย ซึ่งเกี่ยวข้องโดยตรงกับงานบัญชีและการเงิน (สมาคมนักบัญชีและผู้สอบบัญชีรับอนุญาตแห่งประเทศไทย, 2565) อย่างไรก็ตาม การจัดการเรียนการสอนคณิตศาสตร์สำหรับนักศึกษาการบัญชีที่ผ่านมายังพบปัญหาผู้เรียนขาดทักษะการเชื่อมโยงความรู้ทางคณิตศาสตร์สู่การประยุกต์ใช้ในบริบททางบัญชีและการเงินจริง

วิทยาลัยการอาชีวศึกษาบ้านฝื่อ เป็นสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ตั้งอยู่ในอำเภอบ้านฝื่อ จังหวัดอุดรธานี มีการจัดการเรียนการสอนสาขาวิชาการบัญชีมาอย่างต่อเนื่อง จากการรายงานผลการเรียนรายวิชาคณิตศาสตร์ธุรกิจและบริการในปีการศึกษา 2567 พบว่านักศึกษาสาขาวิชาการบัญชีชั้นปีที่ 1 มีคะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับที่ควรพัฒนา โดยเฉพาะในส่วนของ การนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ แก้ไขปัญหาทางธุรกิจ (งานทะเบียนและวัดผล วิทยาลัยการอาชีวศึกษาบ้านฝื่อ, 2567)

การเรียนรู้แบบ Active Learning เป็นแนวคิดที่เน้นให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกระบวนการเรียนรู้ ลงมือปฏิบัติ แลกเปลี่ยนความคิดเห็น และสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง ซึ่งงานวิจัยจำนวนมากยืนยันว่าสามารถพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและทักษะการคิดขั้นสูงของผู้เรียนได้ (Freeman et al., 2014; Phoyen, 2021) โดยเฉพาะอย่างยิ่งในรายวิชาคณิตศาสตร์ประยุกต์ทางธุรกิจ การใช้กลยุทธ์การสอนแบบมีปฏิสัมพันธ์ การทำงานกลุ่ม การนำเสนอ และการแก้โจทย์ปัญหาจากสถานการณ์จริง ส่งผลให้ผู้เรียนมีผลการเรียนและอัตราการผ่านรายวิชาสูงขึ้น (Lugosi & Uribe, 2022)

ด้วยเหตุผลดังกล่าว ผู้วิจัยซึ่งเป็นครูผู้สอนรายวิชาคณิตศาสตร์ธุรกิจและบริการ วิทยาลัยการอาชีวศึกษาบ้านฝื่อ จึงสนใจศึกษา ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความสามารถในการแก้โจทย์ปัญหาธุรกิจของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 1 สาขาวิชาการบัญชี ที่เรียนด้วยแผนการจัดการเรียนรู้แบบ Active Learning เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนคณิตศาสตร์สำหรับนักศึกษาสาขาวิชาการบัญชีและสาขาอื่นๆ ต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

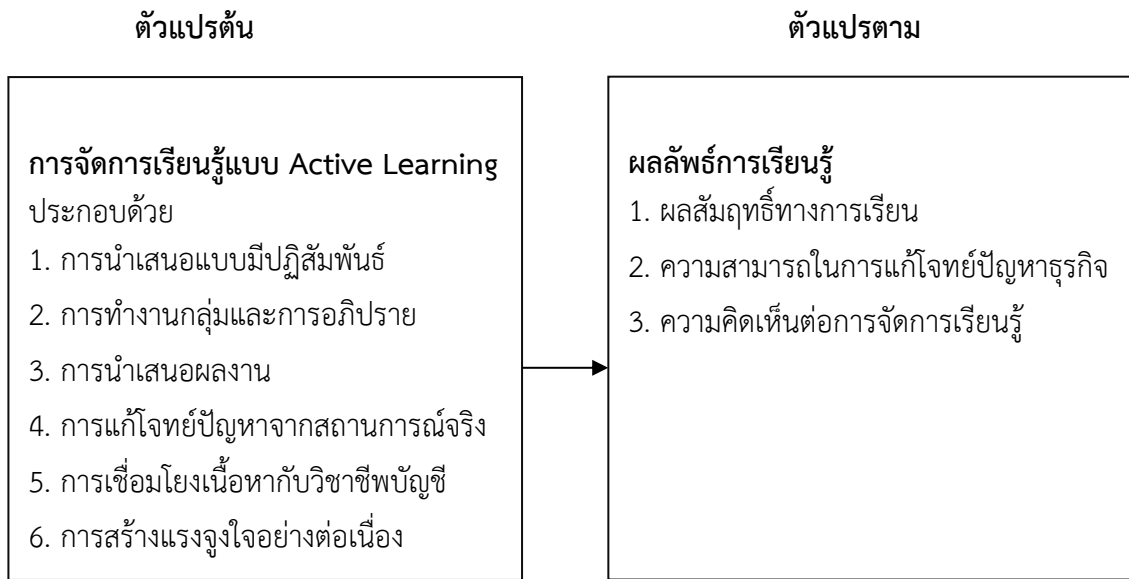
1. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 1 สาขาวิชาการบัญชี ก่อนและหลังเรียนด้วยแผนการจัดการเรียนรู้แบบ Active Learning รายวิชาคณิตศาสตร์ธุรกิจและบริการ วิทยาลัยการอาชีพบ้านฝื่อ
2. เพื่อศึกษาความสามารถในการแก้โจทย์ปัญหาธุรกิจของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 1 สาขาวิชาการบัญชี ที่เรียนด้วยแผนการจัดการเรียนรู้แบบ Active Learning รายวิชาคณิตศาสตร์ธุรกิจและบริการ วิทยาลัยการอาชีพบ้านฝื่อ
3. เพื่อศึกษาความคิดเห็นของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 1 สาขาวิชาการบัญชี ต่อการจัดการเรียนรู้แบบ Active Learning รายวิชาคณิตศาสตร์ธุรกิจและบริการ วิทยาลัยการอาชีพบ้านฝื่อ

สมมติฐานการวิจัย

1. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 1 สาขาวิชาการบัญชี หลังเรียนด้วยแผนการจัดการเรียนรู้แบบ Active Learning รายวิชาคณิตศาสตร์ธุรกิจและบริการ สูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
2. ความสามารถในการแก้โจทย์ปัญหาธุรกิจของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 1 สาขาวิชาการบัญชี ที่เรียนด้วยแผนการจัดการเรียนรู้แบบ Active Learning รายวิชาคณิตศาสตร์ธุรกิจและบริการ อยู่ในระดับดีขึ้น
3. ความคิดเห็นของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 1 สาขาวิชาการบัญชี ต่อการจัดการเรียนรู้แบบ Active Learning รายวิชาคณิตศาสตร์ธุรกิจและบริการ อยู่ในระดับเห็นด้วยมากขึ้น

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และความสามารถในการแก้โจทย์ปัญหาธุรกิจของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 1 สาขาวิชาการบัญชี ที่เรียนด้วยแผนการจัดการเรียนรู้แบบ Active Learning รายวิชาคณิตศาสตร์ธุรกิจและบริการ วิทยาลัยการอาชีพบ้านฝื่อ ผู้วิจัยได้สังเคราะห์แนวคิดนักวิชาการ ดังภาพ

ระเบียบวิธีวิจัย

การวิจัยนี้ใช้แบบแผนการวิจัยแบบผสมผสาน (Mixed Methods) แบบ explanatory sequential design โดยเก็บข้อมูลเชิงปริมาณก่อนแล้วตามด้วยข้อมูลเชิงคุณภาพเพื่ออธิบายขยายผล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร ได้แก่ นักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ชั้นปีที่ 1 สาขาวิชาการบัญชี ที่ลงทะเบียนเรียนรายวิชาคณิตศาสตร์ธุรกิจและบริการ ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2568 วิทยาลัยการอาชีพบ้านผือ จำนวน 56 คน

กลุ่มตัวอย่าง ได้มาจากการสุ่มแบบกลุ่ม (cluster random sampling) โดยสุ่มนักศึกษาจำนวน 1 ห้องเรียน รวม 28 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. แผนการจัดการเรียนรู้แบบ Active Learning จำนวน 6 แผน ครอบคลุมเนื้อหา 6 บทเรียน ได้แก่ ร้อยละ การตั้งราคาขาย การซื้อขายในระบบผ่อนชำระ ดอกเบี้ย อสมการ และความน่าจะเป็นเบื้องต้น แผนละ 4-6 ชั่วโมง รวม 36 ชั่วโมง โดยในแต่ละแผนมีการบูรณาการเนื้อหาทักับวิชาชีวปฏิบัติ เช่น การคำนวณดอกเบี้ยเงินกู้ การตั้งราคาขายและบันทึกบัญชี การคิดส่วนลดและการบันทึกบัญชี ผ่านตรวจสอบความเหมาะสมจากผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน มีค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ระหว่าง 0.67-1.00

2. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เป็นแบบปรนัย 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ วัดเนื้อหา ทั้ง 6 บทเรียน ผ่านการตรวจสอบ IOC จากผู้เชี่ยวชาญ ได้ค่า IOC ระหว่าง 0.67-1.00 ค่าความยาก (p) ระหว่าง 0.25-0.78 ค่าอำนาจจำแนก (r) ระหว่าง 0.28-0.75 และค่าความเชื่อมั่น KR-20 เท่ากับ 0.88

3. แบบวัดความสามารถในการแก้โจทย์ปัญหาธุรกิจ เป็นแบบอัตนัย จำนวน 3 ข้อ ประกอบด้วย โจทย์ปัญหาเกี่ยวกับการตั้งราคาขาย การผ่อนชำระ และดอกเบี้ย ที่บูรณาการกับงานบัญชี ใช้เกณฑ์การให้ คะแนนแบบรูบริค 5 ระดับ ผ่านการตรวจสอบจากผู้เชี่ยวชาญ มีค่าความเชื่อมั่นโดยใช้สัมประสิทธิ์แอลฟา ของครอนบาค เท่ากับ 0.86

4. แบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง สำหรับสัมภาษณ์นักศึกษาจำนวน 9 คน แบ่งเป็นกลุ่มผลสัมฤทธิ์ สูง ปานกลาง และต่ำ กลุ่มละ 3 คน เพื่อสอบถามความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนรู้แบบ Active Learning

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ทดสอบก่อนเรียนด้วยแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน จำนวน 30 ข้อ ใช้เวลา 60 นาที
2. ดำเนินการจัดการเรียนรู้ตามแผนการจัดการเรียนรู้แบบ Active Learning จำนวน 36 ชั่วโมง
3. ทดสอบหลังเรียนด้วยแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนฉบับเดียวกัน ใช้เวลา 60 นาที
4. วัดความสามารถในการแก้โจทย์ปัญหาธุรกิจด้วยแบบอัตนัย จำนวน 3 ข้อ ใช้เวลา 90 นาที
5. สัมภาษณ์นักศึกษากลุ่มตัวอย่าง จำนวน 9 คน คนละ 20-30 นาที

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. ข้อมูลเชิงปริมาณ วิเคราะห์ค่าเฉลี่ย (M) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) และสถิติทดสอบที่แบบไม่เป็นอิสระต่อกัน (dependent samples t-test) ที่ระดับนัยสำคัญ .05
2. ข้อมูลเชิงคุณภาพ วิเคราะห์เนื้อหา (content analysis) และสรุปประเด็น

สรุปผลการวิจัย

ตอนที่ 1 ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนและหลังเรียน

ตารางที่ 1 แสดงผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 1 สาขาวิชาการบัญชีก่อนและหลังเรียนด้วยแผนการจัดการเรียนรู้แบบ Active Learning

รายการ	n	คะแนนเต็ม	(\bar{X})	SD	ร้อยละ	t	p
ก่อนเรียน	28	30	12.07	2.79	40.23	19.84*	.000
หลังเรียน	28	30	24.14	1.86	80.47		

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ผลการวิจัยพบว่า นักศึกษามีคะแนนเฉลี่ยหลังเรียน ($\bar{X} = 24.14$, $SD = 1.86$) สูงกว่าก่อนเรียน ($\bar{X} = 12.07$, $SD = 2.79$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัย แสดงให้เห็นว่าแผนการจัดการเรียนรู้แบบ Active Learning สามารถพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาสาขาวิชาการบัญชีได้ เมื่อพิจารณาคะแนนรายบทเรียน พบว่าบทเรียนที่นักศึกษามีพัฒนาการสูงสุดคือ ดอกเบี้ยเพิ่มขึ้นร้อยละ 45.33 รองลงมาคือ การซื้อขายในระบบผ่อนชำระเพิ่มขึ้นร้อยละ 42.67 และการตั้งราคาขายเพิ่มขึ้นร้อยละ 41.33 ตามลำดับ

ตอนที่ 2 ผลการศึกษาความสามารถในการแก้โจทย์ปัญหาธุรกิจ

ตารางที่ 2 แสดงผลการประเมินความสามารถในการแก้โจทย์ปัญหาธุรกิจของนักศึกษาระดับ

ประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 1 สาขาวิชาการบัญชี

รายการประเมิน	คะแนนเต็ม	(\bar{X})	SD	ร้อยละ	ระดับ
1. การวิเคราะห์โจทย์และระบุสิ่งที่โจทย์ต้องการ	15	11.46	1.14	76.40	ดี
2. การเลือกใช้สูตร/วิธีการที่ถูกต้อง	15	11.96	0.92	79.73	ดี
3. การคำนวณและแสดงขั้นตอนอย่างเป็นระบบ	15	11.18	1.21	74.53	ดี
4. การตรวจสอบความสมเหตุสมผลของคำตอบ	10	8.01	0.75	80.10	ดีมาก
5. การเชื่อมโยงผลลัพธ์กับงานบัญชี	10	7.64	0.82	76.40	ดี
รวม	65	50.25	3.42	77.31	ดี

ผลการวิจัยพบว่า นักศึกษามีความสามารถในการแก้โจทย์ปัญหาธุรกิจในภาพรวมอยู่ในระดับดี ($M = 50.25$, $SD = 3.42$) คิดเป็นร้อยละ 77.31 โดยด้านที่มีคะแนนสูงสุดคือ การตรวจสอบความสมเหตุสมผลของคำตอบร้อยละ 80.10 อยู่ในระดับดีมาก รองลงมาคือ การเลือกใช้สูตร วิธีการที่ถูกต้อง ร้อยละ 79.73

ตอนที่ 3 ผลการศึกษาความคิดเห็นของนักศึกษาต่อการจัดการเรียนรู้แบบ Active Learning

จากการสัมภาษณ์นักศึกษสาขาวิชาการบัญชี จำนวน 9 คน สามารถสรุปประเด็นสำคัญได้ดังนี้

ประเด็นที่ 1 การเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมช่วยให้เข้าใจเนื้อหาคณิตศาสตร์มากขึ้น

นักศึกษาส่วนใหญ่ระบุว่า การได้ลงมือปฏิบัติ คติวิเคราะห์ และแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับเพื่อน ทำให้เข้าใจเนื้อหาคณิตศาสตร์ได้ดีกว่าการนั่งฟังบรรยายเพียงอย่างเดียว “ปกติหนูไม่ชอบคณิตศาสตร์ เพราะคิดว่าเป็นวิชาที่ยากและเป็นนามธรรม แต่พอได้เรียนแบบนี้ ได้ทำงานกลุ่มกับเพื่อน ได้ช่วยกันคิด โจทย์ ทำให้เข้าใจมากขึ้น โดยเฉพาะเรื่องดอกเบี้ยที่ต้องคำนวณบ่อยๆ ในวิชาชีบบัญชี” (นักศึกษา A, สัมภาษณ์)

ประเด็นที่ 2 การเชื่อมโยงเนื้อหาทฤษฎีกับวิชาชีพบัญชีช่วยให้เห็นประโยชน์ของวิชา

นักศึกษาระบุว่าการได้ฝึกแก้โจทย์ปัญหาที่เกี่ยวข้องกับงานบัญชี เช่น การคำนวณดอกเบี้ยเงินกู้ การตั้งราคาขายและการบันทึกบัญชี ทำให้เห็นว่าคณิตศาสตร์สามารถนำไปใช้ในวิชาชีพบัญชีได้จริง “ชอบตรงที่อาจารย์ยกตัวอย่างโจทย์ที่เกี่ยวข้องกับการบัญชี เช่น การคิดส่วนลดการค้า ส่วนลดเงินสด ซึ่งตรงกับที่เรียนในวิชาการบัญชีเบื้องต้น ทำให้เข้าใจทั้งสองวิชามากขึ้น” (นักศึกษา B, สัมภาษณ์)

ประเด็นที่ 3 การทำงานกลุ่มและการนำเสนอช่วยพัฒนาทักษะการสื่อสารและความมั่นใจ

นักศึกษาหลายคนระบุว่าการได้นำเสนอหน้าชั้นเรียนช่วยเพิ่มความกล้าแสดงออกและฝึกการอธิบายขั้นตอนการคำนวณให้ผู้อื่นเข้าใจ ซึ่งเป็นทักษะสำคัญสำหรับนักบัญชี “ตอนแรกไม่กล้าพูดหน้าชั้น แต่พอได้นำเสนอหลายครั้งก็เริ่มมั่นใจขึ้น เพื่อน ๆ ก็ช่วยกัน ครูก็แนะนำ ทำให้เรากล้าแสดงออกมากขึ้น คิดว่าดีต่อการทำงานเป็นนักบัญชีในอนาคต” (นักศึกษา C, สัมภาษณ์)

ประเด็นที่ 4 ข้อเสนอแนะในการปรับปรุง

นักศึกษาบางส่วนเสนอให้เพิ่มเวลาในการทำกิจกรรม และอยากให้มีโจทย์ปัญหาที่หลากหลายมากขึ้น รวมถึงอยากให้มีการบูรณาการกับรายวิชาวิชาชีพอื่น ๆ เพิ่มเติม เช่น วิชาการภาษีอากร วิชาการเงิน

สรุปและอภิปรายผล

สรุปผลการวิจัย

1. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 1 สาขาวิชาการบัญชี หลังเรียนด้วยแผนการจัดการเรียนรู้แบบ Active Learning สูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
2. ความสามารถในการแก้โจทย์ปัญหาธุรกิจของนักศึกษาอยู่ในระดับดี คิดเป็นร้อยละ 77.31
3. นักศึกษามีความคิดเห็นเชิงบวกต่อการจัดการเรียนรู้แบบ Active Learning โดยเฉพาะในด้านการมีส่วนร่วม การเชื่อมโยงกับวิชาชีพบัญชี และการพัฒนาทักษะการสื่อสาร

อภิปรายผล

1. **ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่สูงขึ้น** อธิบายได้ว่าการเรียนรู้แบบ Active Learning ที่เน้นให้ผู้เรียนมีบทบาทหลักในการเรียนรู้ ผ่านการทำงานกลุ่ม การอภิปราย และการนำเสนอ ส่งผลให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้อย่างมีความหมาย สอดคล้องกับงานวิจัยของ Lugosi และ Uribe (2022) ที่พบว่าการใช้กลยุทธ์ Active Learning ในรายวิชาคณิตศาสตร์ทางธุรกิจช่วยเพิ่มผลการเรียนและอัตราการผ่านรายวิชาของนักศึกษา นอกจากนี้ Freeman และคณะ (2014) ยังพบว่าการเรียนรู้แบบ Active Learning ช่วยเพิ่ม

คะแนนสอบเฉลี่ยได้ร้อยละ 6 เมื่อเทียบกับการบรรยายแบบดั้งเดิมโดยเฉพาะในบทเรียนดอกเบี๋ยและการซื้อขายในระบบผ่อนชำระที่นักศึกษาที่มีพัฒนาการสูง เนื่องจากเป็นเนื้อหาที่เชื่อมโยงโดยตรงกับวิชาชีพบัญชี ทำให้นักศึกษาเห็นความสำคัญและมีแรงจูงใจในการเรียนรู้มากขึ้น สอดคล้องกับแนวคิดของ สุวิมล ว่องวานิช (2566) ที่กล่าวว่า การเรียนรู้จะเกิดประสิทธิภาพสูงสุดเมื่อผู้เรียนเห็นความเชื่อมโยงระหว่างสิ่งที่เรียนกับการนำไปใช้ในชีวิตจริง

2. ความสามารถในการแก้โจทย์ปัญหาธุรกิจอยู่ในระดับดี สะท้อนว่าการออกแบบกิจกรรม

การที่เชื่อมโยงเนื้อหาคณิตศาสตร์กับสถานการณ์ทางธุรกิจและงานบัญชีจริง ช่วยให้ผู้เรียนพัฒนาทักษะการประยุกต์ใช้และการแก้ปัญหา สอดคล้องกับงานวิจัยของ McDonald และคณะ (2022) ที่พบว่า การใช้กรณีศึกษาและการเรียนรู้แบบร่วมมือในรายวิชาธุรกิจศึกษาช่วยพัฒนาทักษะการตัดสินใจและการแก้ปัญหาทางธุรกิจของผู้เรียนการที่นักศึกษามีคะแนนด้านการตรวจสอบความสมเหตุสมผลของคำตอบที่สูงที่สุด แสดงให้เห็นว่าการเรียนรู้แบบ Active Learning ช่วยพัฒนาทักษะการคิดอย่างมีวิจารณญาณ ซึ่งเป็นทักษะสำคัญสำหรับนักบัญชีในการตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูลทางการเงิน (สมาคมนักบัญชีและผู้สอบบัญชีรับอนุญาตแห่งประเทศไทย, 2565)

3. ความคิดเห็นเชิงบวกของนักศึกษา สอดคล้องกับแนวคิดของ Phoyen (2021) ที่กล่าวว่า

การเรียนรู้แบบ Active Learning ช่วยสร้างความพึงพอใจในการเรียน เพิ่มการมีส่วนร่วม และเสริมสร้างแรงจูงใจในการเรียนรู้ โดยเฉพาะเมื่อผู้เรียนได้เห็นความเชื่อมโยงระหว่างสิ่งที่เรียนกับการนำไปใช้ในวิชาชีพการที่นักศึกษาสาขาวิชาการบัญชีมีความคิดเห็นเชิงบวกต่อการเชื่อมโยงเนื้อหาบทวิชาชีพบัญชี สอดคล้องกับงานวิจัยของ พัชรินทร์ ช่วยนุกุล และคณะ (2566) ที่ศึกษาการบูรณาการการเรียนรู้แบบ Active Learning กับวิชาชีพบัญชี พบว่าช่วยพัฒนาทักษะทางวิชาชีพและสร้างความเข้าใจที่ลึกซึ้งยิ่งขึ้น

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. ควรนำรูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบ Active Learning ไปปรับใช้ โดยเน้นการออกแบบกิจกรรมที่เชื่อมโยงกับสถานการณ์ธุรกิจและวิชาชีพบัญชีจริง เพื่อให้ผู้เรียนเห็นความสำคัญและมีแรงจูงใจในการเรียนรู้

2. ควรส่งเสริมให้มีการบูรณาการการเรียนรู้ระหว่างรายวิชาคณิตศาสตร์ธุรกิจและบริการกับรายวิชาชีพบัญชีอื่นๆ เช่น การบัญชีเบื้องต้น การเงิน การภาษีอากร เพื่อให้ผู้เรียนเห็นความเชื่อมโยงขององค์ความรู้ และสามารถประยุกต์ใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

3. ควรสนับสนุนการพัฒนาสื่อการเรียนรู้และโจทย์ปัญหาที่สอดคล้องกับบริบทอาชีพในท้องถิ่น เช่น ธุรกิจชุมชน วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในพื้นที่อำเภอบ้านฝ้อและจังหวัดอุดรธานี เพื่อให้ผู้เรียนได้ฝึกแก้ปัญหาจากสถานการณ์จริง

4. ควรมีการวัดและประเมินผลที่หลากหลาย ทั้งด้านความรู้ ทักษะกระบวนการ และเจตคติ โดยเฉพาะการประเมินความสามารถในการประยุกต์ใช้ความรู้ในสถานการณ์จริงผ่านแฟ้มสะสมงานหรือโครงการ

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาผลของการจัดการเรียนรู้แบบ Active Learning ต่อตัวแปรอื่น ๆ ที่สำคัญสำหรับนักศึกษาสาขาวิชาการบัญชี เช่น ทักษะการคิดอย่างมีวิจารณญาณ ความฉลาดรู้ทางการเงิน จริยธรรมทางวิชาชีพ หรือความพร้อมในการปฏิบัติงานจริง

2. ควรมีการวิจัยเชิงพัฒนาเพื่อสร้างชุดกิจกรรมการเรียนรู้แบบ Active Learning ที่บูรณาการกับเทคโนโลยีดิจิทัลทางการบัญชี เช่น โปรแกรมสำเร็จรูปทางการบัญชี การวิเคราะห์ข้อมูลทางการเงินด้วยโปรแกรมตารางทำงาน

3. ควรศึกษาเปรียบเทียบรูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบ Active Learning ที่แตกต่างกัน เช่น Problem-Based Learning, Project-Based Learning, Case-Based Learning หรือ Cooperative Learning สำหรับนักศึกษาสาขาวิชาการบัญชี

4. ควรมีการวิจัยติดตามผลระยะยาวเพื่อศึกษาความคงทนของความรู้และความสามารถในการประยุกต์ใช้ความรู้เมื่อนักศึกษาไปฝึกประสบการณ์วิชาชีพหรือปฏิบัติงานจริง

เอกสารอ้างอิง

งานทะเบียนและวัดผล วิทยาลัยการอาชีพบ้านฝ้อ. (2567). รายงานผลการเรียนรายวิชาคณิตศาสตร์

ธุรกิจและบริการ ปีการศึกษา 2567. วิทยาลัยการอาชีพบ้านฝ้อ.

พัชรินทร์ ช้วนุกุล, ชลธิชา ศรีสุวรรณ, และนางลักษณ์ สุขวาณิชย์ศิลป์. (2566). การพัฒนารูปแบบการ

จัดการเรียนรู้เชิงรุกแบบบูรณาการเพื่อส่งเสริมทักษะทางวิชาชีพบัญชีสำหรับนักศึกษา

อาชีวศึกษา. วารสารวิชาการอาชีวศึกษา, 7(2), 45-62.

สมาคมนักบัญชีและผู้สอบบัญชีรับอนุญาตแห่งประเทศไทย. (2565). **สมรรถนะนักบัญชีในยุคดิจิทัล.**

ผู้แต่ง.

- สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา. (2567). **หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2567.** กระทรวงศึกษาธิการ.
- สุวิมล ว่องวานิช. (2566). **การจัดการเรียนรู้เชิงรุก: ทฤษฎีสู่การปฏิบัติ (พิมพ์ครั้งที่ 3).** สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- Freeman, S., Eddy, S. L., McDonough, M., Smith, M. K., Okoroafor, N., Jordt, H., & Wenderoth, M. P. (2014). **Active learning increases student performance in science, engineering, and mathematics.** *Proceedings of the National Academy of Sciences*, 111(23), 8410-8415.
- Lugosi, E., & Uribe, G. (2022). **Active learning strategies with positive effects on students' achievements in undergraduate mathematics education.** *International Journal of Mathematical Education in Science and Technology*, 53(2), 403-424.
- McDonald, D., Iscaro, V., & Posey, O. G. (2022). **Active learning strategies in business education: Using the law to build critical workforce skills.** *Journal of International Education in Business*, 15(2), 406-424.
- Phoyen, K. (2021). **Active learning: Learning satisfy education in 21st century.** *Journal of Education*, Silpakorn University, 19(1), 11-28.
- Tupthong, K., Nilapun, S., & Amormtumsakun, N. (2025). **Hybrid proactive learning using business intelligence to promote critical thinking skills.** *International Journal of Educational Communications and Technology*, 5(2), 65-77.